

Wij Willen Zon Niet wachten op de staat

Marjan Minnesma nam veel risico's om goedkoop zonnepanelen in te kopen voor een grote groep mensen.

door Tomas Vanheste

Naast Marjan Minnesma's boerderij in de Beemster staat haar rode Opel Ampera aan de stekker. In koelenletters staat er 'Stichting Urgenda' op, de actie-organisatie voor duurzaamheid en innovatie waarvan Minnesma de directeur is. Het dak van haar schuur is bedekt met zonnepanelen. En ook over het boerenland dat zich achter haar erf uitstrekt, heeft ze duurzame dromen: ze zou graag willen dat er lupine op bloeit. Aan de keukentafel houdt ze een lofzang op het vlinderbloemige gewas. Het bindt stikstof en maakt verarmde grond weer gezond. De lupineboon is als veevoer een prima alternatief voor uit Zuid-Amerika geïmporteerde soja waarvoor regenwoud is gesneuveld.

En je kan er vleesvervangers van maken. 'Als ik gasten iets voorzet van de vegetarische slager, de man van Marianne Thieme, en ze vraagt wat ze denken dat het is, zouden ze zweren dat ze vlees of vis eten,' vertelt de leidsvrouw van Urgenda. 'We moeten snel overschakelen naar een meer plantaardige voeding. Vanuit Urgenda proberen we ook op dit gebied de koplopers te helpen. We doen veel meer dan zonnepanelen.' Zonnepanelen zijn het wel waar Minnesma haar uitverkiezing als 'radicale vernieuwer' aan te danken heeft. In de zomer van 2010 richtte ze met Almar Fernhout van De Beterere Wereld de stichting Wij Willen Zon op. 'Wij zaten ons er heel erg aan te ergeren dat in drie jaar bij elkaar veertigduizend mensen zich hadden ingeschre-

ven voor subsidie op duurzame energie, maar die niet hadden gekregen. We dachten: als al die mensen nu samen inkopen, dan moet de prijs toch een stuk omlaag kunnen?'

Miljonair Fair

Minnesma vroeg in China werkzame Delftse ingenieurs of ze konden onderzoeken hoeveel zonnepanelen ze moesten inkopen om een fikse korting te krijgen. Wat later beliden ze terug: als Minnesma snel bestelde, konden ze bij vijftigduizend panelen eenderde van de prijs afkrijgen. Op de Dag van de Duurzaamheid lanceerde deze het plan. *Trouw* zette het op de voorpagina. De belangstellenden dienden zich bij bosjes aan. Maar daarmee was er nog geen geld om de panelen af te rekenen op het moment dat ze de fabriek verlieten en de klanten nog niet hadden betaald. 'Uiteindelijk ben ik zelf naar China gegaan. Een van de partijen waarmee we onderhandelden zei: we begrijpen jouw probleem, je hoeft pas drie weken na aankomst in Europa te betalen en we doen de prijs nog iets omlaag. We mailden iedereen die zich had ingeschreven dat ze nog wat extra korting kregen als ze van tevoren zouden betalen. Uiteindelijk hebben we geen subsidie en geen bank nodig gehad.'

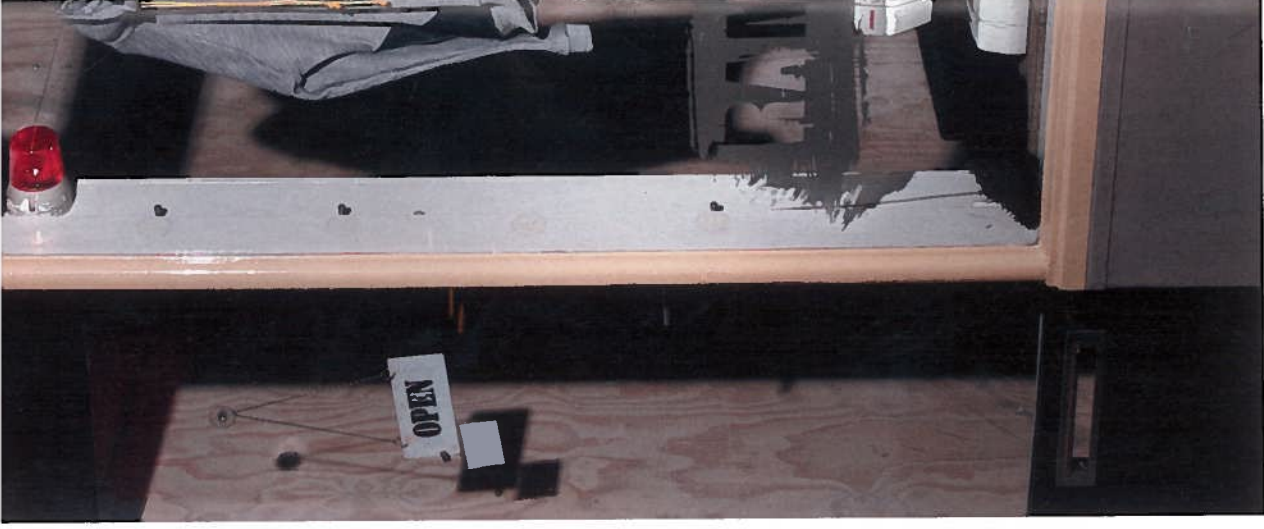
Minnesma heeft bewezen dat zonnestroom ook zonder overheidssteun aantrekkelijk is voor de consument. Van de subsidieregeling die het kabinet heeft opgetuigd, is ze dan ook geen voorstander. 'De prijs van zonnepanelen is spectaculair gedaald. In 2009 betaalde ik nog tienduizend euro voor mijn twaalf paneeltjes, voor de twaalf nieuwe die ik er in 2011 bij heb gelegd nog maar vierduizend euro. Als je dat bedrag op de bank zet, krijg je tachtig euro aan rente, als je er zonnepanelen van koopt, heb je 530 euro aan stroom. Waar de overheid haar geld beter aan kan besteden, is het aanleggen van een stopcontact op zee voor windmolensparken. Als zij zorgt voor de infrastructuur, kan de markt de exploitatie met gemak aan.'

De markt openbreken

Wij Willen Zon is nu aan het afronden. 'Mijn doel was niet zonnepanelenboer te worden,' legt Minnesma uit. 'We wilden de markt openbreken. Dat is gelukt. Je ziet heel veel burgers die met hun buurt of straat samen inkopen.' Op de titel 'radicale vernieuwer' heeft het initi-

atief wel recht, vindt de Urgenda-directeur. 'Dit was absoluut nieuw. Er was nog nooit een collectieve inkoopactie geweest, en zeker niet zoals wij het deden, voor eigen rekening en risico. Als het schip op een ijsberg was gevaren, had ik mijn huis uit' gemoeten.'

Aan haar daadkracht, haar vermogen kansen te zien in plaats van beren op de weg, heeft Minnesma te danken dat ze op nummer één staat in de duurzame tophonderd van *Trouw*. Toch kruipert haar soms ook het gevoel dat we er met blijmoedigheid niet komen. 'In onze beweging heerst de gedachte dat je beter het positieve kan benadrukken,' zegt ze. 'Dat heb ik vijf jaar gedaan. En nu zie ik dat er wel wat verandert, maar dat het lang niet hard genoeg gaat. Als je het boek *Collapse* van Jared Diamond leest, over de ondergang van het Paaseiland, denk je: wat dom dat ze die laatste bomen kapten. Maar wij zijn net zo dom als die Paaseilanders.'

Rambler: Carmen van der Vecht (links) en Tim Dekker (rechts) met de jonge ontwerper Andres. 'Je moet je ook verhouden to

Rambler Een merk van straatjonge Carmen van der Vecht en Tim Dekker begonnen € modelabel met jongeren als ontwerpers.

door Sophie Derksen

Om de overheid te dwingen in actie te komen, is Urgenda afgelopen najaar een rechtszaak tegen de staat begonnen. 'In het klimaatverdrag hebben we met meer dan honderdtachtig landen afgesproken dat we binnen twee graden opwarming willen blijven,' licht Minnesma toe. 'Dat betekent dat je voor 2020 40 procent minder CO₂ moet uitstoten. Waarom doen we dat dan niet? De gevolgen zijn tamelijk desastreus. En het gaat keihard. Het gevolg is niet dat het hier lekker warmer wordt, maar dat water schaars wordt en dat op grote gedeeltes van de wereld geen landbouw meer kan worden bedreven. Dat creëert sociale onrust en uiteindelijk oorlog. We willen dat de rechter inziet dat het niet voorkomen van gevaarlijke klimaatverandering een onrechtmatige daad is, gevaarlijk en mensenrechtenschending is je vaarzetting en zeker jegens de volgende generaties. Wij willen actie!'

In een winkelpand aan de Amsterdamse Zeedijk huist de studio van Rambler, zoals de oprichters hun bedrijf gedoopt hebben: 'A person who takes multiple city walks, but will finally find his way.' Langs de wanden hangen samples van de wintercollectie: een bruinwollen poncho, een bodywarmer met twee verschillende helften. In de etalage een serie sweaters. 'Why me?' staat er op gedrukt, in hanenpoten. De trui is een ontwerp van Barry, een van de jongeren die de weg naar

de studio inmiddels heeft ontheemd, vaak dakloos, krachtig en creatief. Aan het woord is initiatief van der Vecht (44). Het project is eclectisch als de ontwerper hangen. Rambler is modelorganisatie ineens. Aan tafel in studio, voorheen het onderneem in onlinebruidsmode allemaal begon. Een jaar o